

До Председателя на Научното Жури
Съгласно заповед № Р-109-358 21/09/22
на Ректора на МУ-Варна

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Таня Иванова Денева, д.м.
Ръководител Катедра Клинична Лаборатория, МУ– Пловдив
Началник Клинична лаборатория, УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД
Бул. „Васил Априлов“ №15А, гр. Пловдив
e-mail: tanya.deneva@mu-plovdiv.bg
моб.тел. +359899371546

Доц. д-р Яна Димитрова Бочева, д.м. е единствен кандидат за участие в обявения в ДВ бр.59 от 26/07/2022 г. конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ по научната специалност „Клинична лаборатория“ към катедра „Клинична лаборатория“ , Факултет „Медицина“ на МУ – Варна и Клинична лаборатория към МДЛ на УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – Ваена.

Процедурата по обявяване и провеждане на конкурса е съобразена с изискванията на ЗРАСРБ и правилника за прилагане на ЗРАСРБ , както и с условията за заемане на академичните длъжности съгласно правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Представеният комплект материали на хартиен/електронен носител е в съответствие с с чл. 137 от ПРАС на МУ – Варна.

Декларирам липсата на конфликт на интереси при изготвянето на рецензията.

Не съм установила плагиатство в представените ми трудове за рецензиране.

НАУЧНА И ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Доц. д-р Яна Димитрова Бочева, д.м. е родена през 1976 г. в град Ямбол. През 1995г. завършва Езикова гимназия“ Васил Карагъзов“ – Ямбол с профил

английски език. Завършва медицина в Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна през 2001г.

През 2008 г. придобива специалност по Клинична лаборатория, а през 2010г. магистърска степен по Здравен мениджмънт.

От 2009 г. е ръководител на Централна Клинична лаборатория към УМБАЛ "Св.Марина"- Варна.

През 2015 г. защитава дисертационен труд на тема "Предиктивна стойност на някои туморни маркери при проследяване на онкоболни – верифициране FDG PET/CT" и придобива образователно-научна степен „доктор по медицина“.

През 2016 е хабилитирана за доцент по научната специалност „Клинична лаборатория“. През същата година издава монография на тема“ Серумни маркери при солидни тумори“.

От 2005г последователно заема конкурсните академични длъжности „Асистент“ и „Доцент“ в катедра „Обща медицина и клинична лаборатория към МУ-Варна, в периода 2018-2021 г. е ръководител на УС "Клинична лаборатория" към същата катедра.

От 2021 г. е Ръководител е на новосъздадената катедра "Клинична лаборатория" в МУ-Варна и е избрана за секретар на Управителния съвет на Българското Научно Дружество по Клинична лаборатория и е избрана за председател на Дружеството за бъдещ период 2023-2025г. Член е на Експертния съвет по същата специалност към МЗ.

Доц. Бочева е член на Българското Научно Дружество по Клинична лаборатория, Българското Дружество по Ендокринология; Международно Дружество по Тромбоза и Хемостаза (ISTH), Европейската Федерация по Кклинична Лаборатория и Лабораторна Медицина(EFLM), сертифициран член на Европейския регистър на специалисти по Лабораторна медицина (EuSpLM Register).

Доц. д-р Яна Бочева е Национален представител на България в Международната федерация по клинична химия и лабораторна медицина (IFCC).

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Публикационна активност

Доц. д-р Яна Бочева се представя на конкурса за АД „професор“ с 1 дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“; 10 научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световни база данни с научна информация, 7 публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни базид данни с научна информация, 21 публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове и 3 Пълнотекстови публикации в научни списания и сборници индексирани в световни база данни извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „професор“, 2 университетски пособия за продължаващо обучение и глава от публикуван университетски учебник. В настоящия конкурс кандидатката участва общо със 45 научни труда, от които реални публикации-41бр. / 8 пълнотекстови статии в чуждестранни списания, 25- в български списания и 8 доклада, изнесени на престижни Международни конгреси с публикувани резюмета в списания с IF.

Признания за качеството на публикуваните научни трудове на доц. Бочева е значителния брой цитирания (83) вкл. от чужди автори в авторитетни международни списания с импакт фактор. Приложен е доказателствен материал от база данни Web of Science, Scopus, Google Scholar и академична справка от Библиотеката на МУ-Варна с цитиранията, покриващи минималните изисквания за заемане на академична длъжност „професор“

Справка в Световните научни бази данни Google Scholar, ORCID, SCOPUS ID, Web of Science Researcher , Research Gate показва, за последните 5 години кандидатката има 71 научни публикации, от тях с импакт фактор или импакт ранг са 33. Общ IF на публикациите е 169,938; h-индекс 5 (Scopus и Web Science).

Участия в научни проекти

Във връзка с настоящия конкурс Доц. Яна Бочева представя доказателства за участие в 5 национални проекта към фонд Наука на МУ-Варна, 1 национален научен проект по договор финансиран от фонд научни изследвания към МОН ДН 13/3 от 14.12.2017 г., 1 участие в международен проект в финансиран от програмата за научни изследвания и иновации на Европейски съюз Хоризонт 2020(GA №643708 H2020-HCO-2014) и 1 участие (академичен наставник) в образователен проект по ОП"Наука и образование за интелигентен растеж"-програма BG05M2OP001-2.013-0001" Студентски практики-фаза 2(2020-2023)

Научни приноси

На база представените научни трудове, в т.ч автореферат на дисертационен труд, монография, пълнотекстови публикации и резюмета от участия в научни форуми е видно, че авторът работи и изгражда професионалното си развитие като развива първоначално конкретния си научен интерес в областта на медицинската онкология и последователно разширява обхвата на научните си търсения в областта на ендокринология, хематология, пулмология, инфекциозни болести и нефрология. В публикациите от последните 7 години авторът работи с клинични екипи в национални и международни проекти и показва стремеж към адаптиране и валидиране на методики за нови и актуални маркери в лабораторната диагностика. Пълнотекстовите публикации на д-р Бочева следват хронологично развитието ѝ като широк лабораторен диагностик с интереси в почти всички терапевтични медицински специалности - кардиология, ендокринология, онкология, пулмология, педиатрия, нефрология, инфекциозни болести, гастроентерология, а също и в прилежащите хирургични специалности- коремна хигургия с насока онкохирургия, онкогинекология, гърдна онкохирургия, лицево-челюстна хирургия. Със съвместни доклади с клиницисти доц. д-р Бочева участва и в международни форуми на Европейската тироидна асоциация, Европейското и световно дружество по нуклеарна медицина, ESPE, ISPAD, BCLF както и в национални конгреси и конференции по ендокринология , онкология и пулмология, педиатрия.

Основните приноси в научно – изследователската работа на доц. Бочева

са свързани с :

- дефиниране на клинични индикации при използването на валидирани лабораторни маркери,
- валидиране на иновативни лабораторни маркери
- изработване на ръководства за приложение на лабораторни маркери, основани на медицина на доказателствата
- въвеждане на иновативни или валидирани лабораторни маркери в прогностични и скорове за оценка на риска и диагностични алгоритми
- извеждане на референтни граници при валидиране на иновативни маркери

Представям в обобщен вид приноси, свързани с основните направления на научните трудове на доц. Бочева:

Приноси в направление Клинична лаборатория

- Въвеждане на стандартизирано определяне на патологични инхибитори срещу фактор VIII/IX по модел в съответствие с Бонския протокол за нуждите на Експертен Център по Редки болести към УМБАЛ “Св. Марина“ – Варна
- Извеждане на референтни стойности за българската популация за NGAL и cut off –стойности на същия маркер при конкретни клинични индикации.
- Изработване на ръководства за приложение на валидирани туморни маркери при конкретни клинични единици, основани на медицина на доказателствата.
- Изработване на работни процедури и адаптации за работа на специфични параметри в различни биологични спесимени/слюнка, wash-out/.
- Проучване диагностична и прогностична стойност на DNI при различни клинични индикации/локализирано възпаление, системна мултиорганна недостатъчност, сепсис/
- Извеждане на референтни стойности за българската популация за DNI.

Направление Медицинска онкология

- Проучване на диагностична стойност на туморните маркери СЕА, СА-19-9, СА-125, SCC,СА-15-3и извеждане на позитивна предсказваща стойност за всеки от маркерите.
- Разработване на практически ръководства за оценка доказателствена стойност на предиктивни лабораторни маркери при солидни тумори и при хематологични неоплазии.
- Разработване на практическо ръководство за поведение при карцином на гърда, торакални и гастроентеропанкреасни невроендокринни тумори, овариален карцином, меланом и невробластом у деца в частта лабораторни тестове за проследяване в състава на Национален експертен борд.

Направление Пулмология

- Проучване и приложение на DNI/делта-неутрофилен индекс/ като част от система за оценка на риска при пациенти със сепсис, шок и мултиорганна недостатъчност.

Направление Ендокринология

- Адаптиране на работна процедура за определяне на калцитонин, свободен Т4, тиреоглобулин в специфичен биологичен материал: смив от лимфен възел или тироиден възел.
- Проучване на честотата на гестационен захарен диабет според три групи критерии в Североизточна България.
- Участие в мултидисциплинарен екип в рамките на международен научен проект за риска от захарен диабет тип 1 при рискови групи с включена интервенция в групите.

УЧЕБНА И ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Преподавателският опит на доц. Бочева е 17 год., от които 6 години като доцент. Учебно-преподавателската дейност на доц. Яна Бочева е равномерно разпределена през годините и значителна по обем.

През този период е водила лекции и упражнения на студенти по медицина и фармация на български и английски език, на студенти от специалностите

медицински лаборант и медицинска сестра. От представената справка за последните 4 академични години учебна натовареност на доц. Бочева е над 120 % от норматива за учебна натовареност. Участва като автор в 2 университетски пособия за продължаващо обучение и глава от публикуван университетски учебник.

Като ръководител на специализанти за периода 2017-2022 под нейно ръководство са приключили успешно обучението си двама специализанти, а към настоящия момент е ръководител на 3-ма специализанти по клинична лаборатория.

Доц. Бочева участва в изпитни комисии за семестриални и държавни изпитни комисии за придобиване на специалност по клинична лаборатория.

Доц Бочева е лектор- ежегоден участник в наложилите се като формат през периода 2020-2022г. виртуални обучителни семинари за хематолози, лабораторни специалисти, патолози и педиатри, сертифицирани от ЕВАН /Европейски борд за акредитация в хематологията/.

Доц Бочева е ръководител на двама успешно защитили ОНС “доктор по медицина“ докторанти и на двама , обучаващи се в момента в докторски програми лекари. Четирите докторски тези са в научните специалности“ клинична лаборатория“, инфекциозни болести“ и „хирургия“, което е в унисон с широкоспектърния обхват на научните търсения на д-р Бочева и вижданията ѝ за развитието на специалистите от диагностичните специалности.

Като Ръководител катедра доц. Бочева отговаря за цялостната организацията и изпълнението на учебно-преподавателската и научната дейност в катедрата.

ЛЕЧЕБНО-ДИАГНОСТИЧНА ДЕЙНОСТ

Доц. Яна Бочева като Началник на клинична лаборатория на УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД отговаря и за цялата диагностично-лечебната дейност на звеното, осигурявайки високо аналитично качество и надеждност на клинично-лабораторните изследвания чрез внедрени съвременни технологии и принципи на анализ. Наред с отразените в публикациите приноси , като ръководител на клинична лаборатория към МБАЛ“Св.Марина“-Варна, доц. д-р Бочева въвежда

някои специфични диагностични тестове. След проведено обучение в Център по хемофилия – Университетска болница Бон , Германия, доц. Бочева адаптира и въвежда определяне на инхибитори срещу фактор 8 и 9 в съответствие с Бонския протокол за нуждите на Центъра по редки болести към УМБАЛ“Св.Марина“ЕАД-Варна. Центърът е единствен и уникален в страната. До. Бочева и екипът на клинична лаборатория към УМБАЛ “Св.Марина“ – Варна адаптират за работа и въвеждат в рутинна работа през 2012 г. първата роботизирана система в лабораторната диагностика в България с модули за клинична химия и имунохимия.

След старта на бъбречните трансплантации, автоложните трансплантации на стволови клетки в ЦКЛ са въведени за рутинно определяне нива на имуносупресори от всички използвани групи: Еверолимус, Сиरोлимус, Такролимус и Циклоспорин А.

Това което характеризира диагностично-лечебната дейност на кандидата е натрупания опит и практическите познания в всички аспекти на съвременната клинично-лабораторна диагностика.

СЪОТВЕТСТВИЕ С ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ КОЛИЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ И НАУКОМЕТРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

Доц. Яна Бочева е представила академична справка за съответствие и изпълнение на задължителните количествени критерии и наукометрични показатели съгласно Регламента за заемане на академична длъжност „Професор“ в МУ – Варна, глава III, раздел IV, приложение 1.

Група показатели	Изискуем брой точки	Брой точки на база представените от кандидата доказателства
А	50	50
В	100	108,62
Г	200	236,55
Д	100	105
Е	100	260.1

На база посочената активност на кандидата се покриват изискванията на ЗРАСРБ и неговия правилник за приложение в МУ-Варна за заемане на АД „Професор“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В конкурса доц. д-р Яна Бочева се представя като изключителен и утвърден специалист с достатъчен лекарски, научно-изследователски и преподавателски стаж.

Считам, че със своята дългогодишна научно-изследователска, учебно-преподавателска и клинично-диагностична дейност доц. д-р Яна Бочева, д.м. отговаря (и надхвърля) на задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за заемане на академична длъжност „професор“. Това ми дава основание да гласувам положително и да предложа на членовете на уважаемото жури да подкрепят избора на доц. д-р Яна Бочева д.м. за „Професор“ по Клинична лаборатория”

12.12.2022 г.
Пловдив

/Доц. д-р Таня Денева, д.м./